

กฎกระทรวง

ฉบับที่ ๓๗๔ (พ.ศ. ๒๕๖๔)

ออกตามความในประมวลรัษฎากร
ว่าด้วยการจำหน่ายหนี้สูญจากบัญชีลูกหนี้

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๑๓ และมาตรา ๖๕ ทวิ (๙) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๒๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความในข้อ ๔ ข้อ ๕ และข้อ ๖ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๘๖ (พ.ศ. ๒๕๓๔) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการจำหน่ายหนี้สูญจากบัญชีลูกหนี้ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๔ ในกรณีหนี้ของลูกหนี้แต่ละรายมีจำนวนเกิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท หนี้สูญที่จะจำหน่ายจากบัญชีลูกหนี้นอกจากต้องมีลักษณะตามข้อ ๓ แล้ว ต้องมีการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) ได้ติดตามทวงถามให้ชำระหนี้ตามสมควรแก่กรณี โดยมีหลักฐานการติดตามทวงถามอย่างชัดเจน แต่ไม่ได้รับชำระหนี้ โดยปรากฏว่า

(ก) ลูกหนี้ถึงแก่ความตาย เป็นคนสาบสูญ หรือมีหลักฐานว่าหายสาบสูญไป และไม่มีทรัพย์สินใด ๆ จะชำระหนี้ได้ หรือ

(ข) ลูกหนี้เลิกกิจการ และมีหนี้ของเจ้าหนี้รายอื่นมีบุริมสิทธิเหนือทรัพย์สินทั้งหมดของลูกหนี้อยู่ในลำดับก่อนเป็นจำนวนมากกว่าทรัพย์สินของลูกหนี้

(๒) ได้ดำเนินการฟ้องลูกหนี้ในคดีแพ่งหรือได้ยื่นคำขอเฉลี่ยหนี้ในคดีที่ลูกหนี้ถูกเจ้าหนี้รายอื่นฟ้องในคดีแพ่ง โดยได้มีหมายบังคับคดีของศาลแล้วและมีรายงานการบังคับคดีครั้งแรกของเจ้าพนักงานบังคับคดีอันสามารถแสดงได้ว่าได้มีการดำเนินการบังคับคดีแล้ว แต่ลูกหนี้ไม่มีทรัพย์สินใดจะชำระหนี้ได้

(๓) ได้ดำเนินการฟ้องลูกหนี้ในคดีล้มละลายหรือได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ในคดีที่ลูกหนี้ถูกเจ้าหนี้รายอื่นฟ้องในคดีล้มละลาย หรือในคดีที่ผู้ชำระบัญชีร้องขอให้ศาลพิพากษาให้ลูกหนี้เป็นบุคคล

ล้มละลาย โดยได้มีการประนอมหนี้กับลูกหนี้โดยศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยกับการประนอมหนี้นั้น หรือลูกหนี้ถูกศาลพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลายและได้มีการแบ่งทรัพย์สินของลูกหนี้ครั้งแรกหรือศาลได้มีคำสั่งปิดคดีแล้ว

การดำเนินการตาม (๒) หรือ (๓) ที่ได้กระทำในต่างประเทศหรือการดำเนินการอื่น ในลักษณะทำนองเดียวกันที่ได้กระทำในต่างประเทศ ต้องมีเอกสารหลักฐานแห่งการดำเนินการ ที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายของประเทศนั้น ๆ ออกให้ และหลักฐานดังกล่าวต้องได้รับการรับรองคำแปล จากภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทย ตามระเบียบของกระทรวงการต่างประเทศว่าด้วยการรับรองเอกสาร

ข้อ ๕ ในกรณีนี้ของลูกหนี้แต่ละรายมีจำนวนไม่เกิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท หนี้สูญ ที่จะจำหน่ายจากบัญชีลูกหนี้นอกจากต้องมีลักษณะตามข้อ ๓ แล้ว ต้องมีการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) ได้ดำเนินการตามข้อ ๔ (๑) แล้ว

(๒) ได้ดำเนินการฟ้องลูกหนี้ในคดีแพ่งและศาลได้มีคำสั่งรับคำฟ้องนั้นแล้ว หรือได้ยื่นคำขอ เฉลี่ยหนี้ในคดีที่ลูกหนี้ถูกเจ้าหนี้รายอื่นฟ้องในคดีแพ่งและศาลได้มีคำสั่งรับคำขอนั้นแล้ว

(๓) ได้ดำเนินการฟ้องลูกหนี้ในคดีล้มละลายและศาลได้มีคำสั่งรับคำฟ้องนั้นแล้ว หรือในคดี ที่ผู้ชำระบัญชีร้องขอให้ศาลพิพากษาให้ลูกหนี้เป็นบุคคลล้มละลายและศาลได้มีคำสั่งรับคำฟ้องนั้นแล้ว หรือได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ในคดีที่ลูกหนี้ถูกเจ้าหนี้รายอื่นฟ้องในคดีล้มละลาย และเจ้าพนักงาน พิทักษ์ทรัพย์หรือศาล แล้วแต่กรณี ได้มีคำสั่งรับคำขอรับชำระหนี้นั้นแล้ว

ในกรณีตาม (๒) หรือ (๓) กรรมการหรือหุ้นส่วนผู้จัดการของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วน นิติบุคคลผู้เป็นเจ้าหนี้ ต้องมีคำสั่งอนุมัติให้จำหน่ายหนี้เป็นหนี้สูญจากบัญชีลูกหนี้ ภายในสามสิบวัน นับแต่วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชีนั้น

ให้นำความในข้อ ๔ วรรคสอง มาใช้บังคับแก่การดำเนินการตาม (๒) หรือ (๓) หรือ การดำเนินการอื่นในลักษณะทำนองเดียวกันที่ได้กระทำในต่างประเทศ ด้วยโดยอนุโลม

ข้อ ๖ ในกรณีนี้ของลูกหนี้แต่ละรายมีจำนวนไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท และมีลักษณะ ตามข้อ ๓ การจำหน่ายหนี้สูญจากบัญชีลูกหนี้ ให้กระทำได้โดยไม่ต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ ในข้อ ๔ หรือข้อ ๕ ถ้าปรากฏว่าได้มีหลักฐานการติดตามทวงถามให้ชำระหนี้ตามสมควรแก่กรณีแล้ว แต่ไม่ได้รับชำระหนี้และหากจะฟ้องลูกหนี้จะต้องเสียค่าใช้จ่ายไม่คุ้มกับหนี้ที่จะได้รับชำระ”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกความในข้อ ๖ เบญจ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๘๖ (พ.ศ. ๒๕๓๔) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการจำหน่ายหนี้สูญจากบัญชีลูกหนี้ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๒๕ (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการจำหน่าย หนี้สูญจากบัญชีลูกหนี้ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๖ เบญจ การจำหน่ายหนี้สูญจากบัญชีลูกหนี้ของสถาบันการเงินในส่วนหนึ่งของหนี้จาก การให้สินเชื่อที่ได้กั้นเงินสำรองครบร้อยละ ๑๐๐ ตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศ

กำหนด และมีลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังต่อไปนี้ ให้กระทำได้โดยไม่ต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ในข้อ ๔ ข้อ ๕ หรือข้อ ๖

(๑) เป็นลูกหนี้ค้างชำระเงินต้นหรือดอกเบี้ยเป็นระยะเวลารวมกันไม่น้อยกว่า ๓๖๐ วัน หรือ ๑๒ เดือน

(๒) เป็นลูกหนี้ที่เข้าหลักเกณฑ์การตัดสินทรัพย์ออกจากบัญชีที่ธนาคารแห่งประเทศไทย ประกาศกำหนด

(๓) เป็นลูกหนี้ที่เข้าหลักเกณฑ์การตัดสินทรัพย์ออกจากบัญชี สำหรับสินทรัพย์ และ ภาระผูกพันทางการเงินที่มีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด

“สถาบันการเงิน” ตามวรรคหนึ่ง หมายความว่า

(๑) สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน

(๒) บริษัทบริหารสินทรัพย์ที่สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทบริหารสินทรัพย์หรือ กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาาระบบสถาบันการเงินถือหุ้นโดยตรงหรือโดยอ้อมเกินกว่าร้อยละ ๕๐ ของหุ้นทั้งหมดที่มีสิทธิออกเสียง ทั้งนี้ การถือหุ้นโดยอ้อมให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่อธิบดีกรมสรรพากรประกาศกำหนด

(๓) นิติบุคคลอื่นที่อธิบดีกรมสรรพากรประกาศกำหนดโดยอนุมัติรัฐมนตรี”

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๗ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๘๖ (พ.ศ. ๒๕๓๔) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการจำหน่ายหนี้สูญจากบัญชีลูกหนี้ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๘๔ (พ.ศ. ๒๕๕๔) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการจำหน่าย หนี้สูญจากบัญชีลูกหนี้ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๗ หนี้ของลูกหนี้รายใดที่ได้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด ในกฎกระทรวงนี้ครบถ้วนแล้วในรอบระยะเวลาบัญชีใด ให้จำหน่ายเป็นหนี้สูญจากบัญชีลูกหนี้ และ ถือเป็นรายจ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น เว้นแต่กรณีตามข้อ ๕ (๒) และ (๓) ให้ถือเป็นรายจ่าย ในรอบระยะเวลาบัญชีที่ศาลได้มีคำสั่งรับคำฟ้อง คำขอเฉลี่ยหนี้ หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ หรือศาล แล้วแต่กรณี ได้มีคำสั่งรับคำขอรับชำระหนี้ กรณีตามข้อ ๖ ตริ ให้ถือเป็นรายจ่าย ในรอบระยะเวลาบัญชีที่ศาลได้มีคำสั่งเห็นชอบแผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ และกรณีตามข้อ ๖ นว ให้ถือเป็นรายจ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีที่เจ้าหนี้ซึ่งเป็นผู้ขายสินค้าหรือผู้ฝากขายสินค้าได้ปลดหนี้ ให้แก่ลูกหนี้ซึ่งเป็นผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับฝากขายสินค้า แล้วแต่กรณี”

ข้อ ๔ ในการอนุมัติให้จำหน่ายหนี้สูญจากบัญชีลูกหนี้ตามข้อ ๕ วรรคสอง ซึ่งแก้ไข เพิ่มเติมโดยกฎกระทรวงนี้ สำหรับการดำเนินการในรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓ แต่ไม่เกินวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ให้กรรมการหรือหุ้นส่วน ผู้จัดการของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลผู้เป็นเจ้าของหนี้มีคำสั่งอนุมัติให้จำหน่ายหนี้สูญ จากบัญชีลูกหนี้ได้ภายในหกสิบวันนับแต่วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชีนั้นหรือภายในหกสิบวันนับแต่

วันที่กฎกระทรวงนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา แล้วแต่วันใดจะเป็นวันหลัง และในรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นต้นไป ให้กรรมการหรือหุ้นส่วนผู้จัดการของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลดำเนินการให้เป็นไปตามข้อ ๕ วรรคสอง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๕ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับสำหรับการดำเนินการที่เริ่มในรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นต้นไป

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๔

อาคม เติมพิทยาไพสิฐ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่การกำหนดหลักเกณฑ์และจำนวนเงินการจำหน่ายหนี้สูญจากบัญชีลูกหนี้ตามกฎหมายฉบับที่ ๑๘๖ (พ.ศ. ๒๕๓๔) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการจำหน่ายหนี้สูญจากบัญชีลูกหนี้ ได้มีการใช้บังคับมาเป็นเวลานานและไม่สอดคล้องกับสภาพการดำเนินธุรกิจในปัจจุบัน ประกอบกับได้มีประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดชั้นและการกันเงินสำรองของสถาบันการเงิน เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ ๙ เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน ซึ่งมีผลต่อวิธีการจัดชั้น การกันเงินสำรอง และการตัดสินทรัพย์ออกจากบัญชีของสถาบันการเงิน สมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์และจำนวนเงินการจำหน่ายหนี้สูญจากบัญชีลูกหนี้ให้สอดคล้องกับการดำเนินธุรกิจในปัจจุบันและประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทยดังกล่าว จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้